PÉLDÁZATOK 5/9

A búza és a konkoly

IGE & GONDOLATOK | BIBLIA TANULMÁNYOZÁS | SZAKMAI ANYAGOK | JÁTÉKOK

ÉNEKEK | TÉMAFELDOLGOZÁS | KÉRDÉSEK | KITEKINTŐ

IGESZAKASZ

Mt 13:24-30; 36-43

"Amikor a vetés szárba szökkent, és kezdett kalászt hozni, látható lett a konkoly is. A szolgák ekkor odamentek a gazdához, és ezt mondták neki: Uram, te jó magot vetettél a földedbe. Honnan került hát bele a konkoly? Ő pedig így felelt: Valamelyik ellenségem tette ezt! A szolgák erre megkérdezték: Akarod-e, hogy elmenjünk, és összeszedjük a konkolyt? Ő azonban így válaszolt: Nem, mert amíg a konkolyt szednétek, kiszaggatnátok vele együtt a búzát is."

IGEI GONDOLATOK

Van olyan ismerősöd akiről azt gondolod: Ő úgysem tér meg soha? Akiről lemondasz, mert annyira távol van Istentől? Sőt akiről azt gondolod, hogy akár ma is lehet a végső ítélet, mert neki úgyis mindegy, a szíve túl kemény ahhoz, hogy Istenhez forduljon? Talán elsőre rávághatnánk, hogy ilyen azért nincsen, mert ettől mélyebben ismerjük Isten irgalmát, és tudjuk, hogy bárkit elhívhat. De álljunk meg egy kicsit, és gondoljuk csak végig még egyszer ezt a kérdést.
Van olyan ismerősöd, **akinek nem beszélsz Istenről, mert úgyse hiszi el, amit te?** Van olyan ismerősöd, aki annyira liberális / világi gondolkozású / más vallású / ateista vagy éppen annyira vallásellenes, hogy neki „felesleges" hitről beszélni? Úgyis csak vitatkozást szül?

Jézus egy példázatban tanít arról, hogy hogyan és mikor válik el, hogy valaki Istentől való-e vagy sem. Mikor jön el az ideje annak, hogy ez nyilvánvalóvá legyen. **Ez a búza és a konkoly példázata.** A történet szerint **a gazda** (vagyis az Emberfia) **jó magot szór** a szántóföldbe, vagyis a világba. Éjszaka azonban belopózik **az ellensége** és **rossz magot** hint a földbe. Vagyis Jézus arról tanít, hogy a világban működik a gonosz, aki aktívan tesz Isten munkája ellen. Éjszaka titokban és aljas módon végzi a maga munkáját, nem pedig a napvilágnál, ahogyan Jézus teszi. Kicsit úgy tűnik, mintha két ellentétes erő összemérné magát, és a végén majd eldől, ki a jobb. Valójában azonban **a szántóföld a gazdáé,** és az ő akarata érvényesül. A kereszten Jézus már legyőzte a halált. Ő az, aki irányít, aki megmondja a szolgáknak, mit tegyenek, és mit ne tegyenek, és **aki tisztán látja, hol nő a búza, és hol nő a konkoly**. Látszik a különbség? A gyümölcstermésig nem! Vagy legalábbis számunkra nem egyértelműen. Míg pici a növény, nem lehet látni a különbséget. A példázat szerint a gazda látja, de vár. Ő az, aki legtisztábban az elejétől kezdve látja, hol mi nő, de mégis türelmes és békessége van. A szolgák rögtön azt kérdezik: *„Akarod-e, hogy kimenjünk, és összeszedjük a konkolyt?" „Nem, mert amíg a konkolyt szednétek kiszednétek, vele együtt a búzát is."*

A gazda nem fél attól, hogy elnyomja a rossz mag a jót. A búza egyértelműen növekszik és megtermi a búzaszemeket. **A Jézus által hintett evangélium, ha meggyökerezik, meghozza a gyümölcsét. Akkor is, ha nincsen körbegyomlálva.** Egy Jézusban hívő ember megnőhet a hitében akkor is, ha körülötte ateisták vagy vallástagadók vannak. Megmaradhatsz egy olyan osztályban is, ahol senki nem hisz Istenben. Vagy egy olyan sportcsapatban, ahol egyedül neked jelent dilemmát, hogy vasárnap délelőtt meccsre menj vagy templomba.

KAPCSOLÓDÓ IGÉK

- Mt 13,1-23
- Mk 4,26-29
- Kol 1,12-23
- Róm 5,1-11
- Gal 5,16-26
- 1 Pt. 5,8

Jézus egy másik helyen ezt mondja: „*Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem, hogy őrizd meg őket a gonosztól.*” (Jn 17,15) Ugyanakkor ez a példázat arra is megtanít, hogy nem mi, nem a tanítványok aratnak. Mert **nem látunk azzal a látással, amivel Jézus**. Ha igennel válaszoltunk az elején arra a kérdésre, hogy: Van-e, akiről már lemondtunk? Vagy akár saját magunkat látjuk ilyennek, akkor az a helyzet, hogy idő előtt nekiálltunk gyomlálni. T**alán olyat akarunk kigyomlálni, amiből búza lehet**. Ez a példázat két fontos dologra is ráirányítja a figyelmünket. Az egyik, hogy van gonosz, aki rossz magot szór a jó közé, és annak is meg lesz az átkos gyümölcse. A másik pedig, hogy nincs olyan, akiről végérvényesen kimondhatnánk az aratás előtt ezt az ítéletet. Isten irgalma nagyobb annál, mint hogy ez első gonosz jelnél kigyomlálja a növényt. Isten szeretné a növekedésünket, de nem az **a célja**, hogy idő előtt elkülönítse a jót és a rosszat és a legtisztább körülmények között nőjenek az övéi, hanem **hogy ne gyomláljanak ki egyetlen olyan szálat sem, ami egyszer majd jó gyümölcsöt hozhat**.

BIBLIATANULMÁNYOZÓ KÉRDÉSEK

- **Mit tanít a példázat az időről és az ítéletről?**
- **Ki az ellenség, és hogyan munkálkodik a példázatban? Hogyan munkálkodik a mai világban?**
- **Mit jelent az aratás ideje? Mi derül ki róla a történet szerint? Milyen egyéb információkat tudtok róla a Bibliából?**
- **Mit árul el Istenről az, hogy a gazda nem engedi azonnal kiszedni a konkolyt?**
- **Mit tanít a példázat a mások feletti ítélkezésről? Milyen viszonyban van ez azzal, hogy nevén nevezzük a bűnt?**

KITEKINTŐ

- **Kortörténeti háttér**: “*Beszédes az a vonás, hogy Palesztinában a konkolyt általában a búza megromlott fajtájának tekintették: egészen kicsiny korában ui. meg sem különböztethető tőle.*” (Magyarázatos Biblia)
- **Hétköznapi háttérismeret**: Ebben a bibliai történetben valószínűleg egy fordítási hibával találkozunk. Az eredeti szöveg írója valószínűleg a konkolyperjére gondolt, hiszen az tényleg nagyon hasonló a búzához (ellentétben a konkoly rózsaszín virágával) és közé szokott keveredni. “*A konkolyperje magja mérgező, szédülést, fejfájást, hányást, reszketést, bénulást és halált is okozhat. (...) Magja évekig elfeküdhet a talajban, úgy, hogy csíraképes marad. Elsősorban a tavaszi gabonát (zab, árpa), valamint a lenvetésekben volt gyakori, megmérgezte a kenyérgabonát és a lenolajat. A vetőmagtisztítás mára kiküszöbölte ezt a problémát.*” (A Biblia növényei)

KÉRDÉSEK

BEVEZETŐ

- Szerinted mennyire könnyű a hétköznapi életben a jót és a rosszat különválasztani?
- Volt már olyan, amikor elhamarkodottan ítéltél meg valakit?
- Láttál már példát arra, hogy valaki nagyot változott pozitív irányban?
- Mit tanít ez a történet a jó és a rossz együttéléséről a világban?
- Tudsz olyan példát mondani, amikor valami rossz hirtelen kiirtása több kárt okozhat, mint hasznot?
- Ha lenne egy „gomb”, amivel egy csapásra eltüntetheted a rossz embereket a világból, megnyomnád?

MÉLYREVIVŐ

- Hogyan alkalmazható ez a példázat gyakorlatban egy gyülekezet életében, ahol különböző hitbeli állapotú emberek vannak?
- Hogyan értelmezhető a türelem és az ítélet időzítése Isten szemszögéből?
- Szerinted milyenné tesz egy közösséget, ha mindig "kigyomlálnak" egyes tagokat? Milyen hatással van ez a bentmaradókra??
- A példázatok sokszor egy konkrét üzenetet akarnak átadni. Mit gondolsz, itt mi lehet az az egy tanítás, amit Jézus nyomatékosan át akar adni a tanítványainak?
- Mit jelent számodra konkrétan az, hogy „nem én gyomlálok”?

EGYÉNI REFLEXIÓ

- Mikor helyezkedtél bírói szerepbe, és tartottál "utolsó ítéletet" valaki felett? Isten milyennek látott téged ekkor?
- Gondolj arra az emberre az életedben, aki számodra “reménytelen eset”. Nézz rá Isten irgalmával, és imádkozz az életéért!

Küldetés lehetőség: Sokkal könnyebb a másik lehetetlenjéért imádkozni, mert ő tud tá hittel nézni, amire lehet, hogy te már nem. Alkossatok imapárokat és hordozzátok egymás reménytelen helyzeteit imádságban 1 hónapig, ebben a hónapban minden ifin beszélgessetek róla.

TÉMAFELDOLGOZÁS

1. Hangolódjatok!

Témára hangoló

Kérd meg a fiatalokat, hogy csukják be egy kicsit a szemüket. Hangokat fognak hallani, kérd meg, hogy nagyon füleljenek arra, hogy mi mindent hallanak. (Indítsd el a videót.) Próbálják meg kitalálni, hogy vajon “hol lehetünk” most. Jussatok el oda, hogy egy mezőn. Majd beszélgessetek róla: Milyen érzést keltett ez bennetek? Van olyan élményetek, ami nagyon jó volt, és természethez köthető? Mi a jó egy ilyen környezetben? Mi az, ami megronthat egy ilyen idillt? Azután olvasd fel a történetet!
(A felolvasás alatt elindíthatod még egyszer háttérnek a videót, akár képpel is.)
Kérdés: Mi az amire elsőre felfigyeltek a történetben?

KATTINTS a videóért!

2. Az aratás 4 aspektusa. Négy fogalom mentén járjátok körbe az aratást: öröm, ítélet, türelem, együtt növekedés. Osszátok 4 csoportra az ifit, és vizsgálja meg minden csoport az aratás képét a következő igeszakaszok mentén:

ige elmélyítése

- Aratás mint **öröm**: Jn 4,35-38; Ézs 9,1-4
- Aratás mint **ítélet**: Jóel 4,13-14; Jel 14,14-16
- Aratás és **türelem**: Jak 5,7-8; 2Pt 3,8
- Aratás és **együtt növekedés**: Mt 13,47-50; 2Tim 2,19-21

Azután osszák meg a csoportok egymással, hogy mit olvastak, hogyan kapcsolódott a búza és konkoly történetéhez, és milyen jelentéssel egészítette ki az aratás képét a Bibliában. A végén menjetek egy kört, és mindenki mondjon egy szót / vagy egy gondolatot, amit elvisz magával ebből az alkalomból.

3. Milyen jó magot ültetett Isten az én szívembe? Kérdezd meg a fiataloktól: *mostanában mi az, amiről úgy érzed, hogy Isten elültette a szívedben, mint jó magot?* Ossz ki mindenkinek hozzá egy kis papírt a mellékletből. Zárhatjátok úgy az alkalmat, hogy közös imádságban mindenki felolvassa azt az egy mondatot (Elültetted Uram szívemben a ... magját), majd a közösség együtt imádkozik az adott emberért a ráfelelő mondattal: Segítsd, Urunk búzává növekedni!
**El is ültethettek közösen egy magot és figyelhetitek hogyan növekszik.*

Önismeret

KATTINTS a mellékletért!

ALTERNATÍV FELDOLGOZÁSI ÖTLETEK

Kirándulás

Májusban már elkezd a búza növekedni a földeken, sok település határában vannak búzatáblák. Ha az idő engedi, és van a közeletekben, össze lehet kötni az alkalmat egy sétával is, és el lehet menni egy búzamező felé kirándulni. Azért is jó az időzítés, mert pont a növekedés állapotában nézhetitek meg. Esetleg ha van arra alkalmas hely, meg lehet tartani valahol a közelében az alkalmat, piknik hangulatban. (**Ne menjetek bele a búzatáblába, mert tönkre teszitek a vetést.*)

SZAKMAI ANYAGOK

- Szabados Ádám: **Isten országa (12) - A búza és a konkoly példázata**
- Dr. Joó Sándor: **A búza és a konkoly**
- **Videó a példázat magyarázatáról**
- **Videó: Esti mező hangulat**

ÉNEKEK

- Szánts bennem új ugart
- Most Illés napjait éljük
- Tégy Uram engem áldássá
- Minden nap veled leszek
- RÉ48 396, RÉ21 834

JÁTÉKOK

VÁLASSZ EGY FIGURÁT
korlátlan létszám I jégtörő

Az egyik játékos a játékmester, aki előre kitalál két mozdulatot pl. pingvintánc és nindzsa. Hátat fordít, és visszaszámol 3-ig. Mindenki kiválasztja, hogy melyik mozdulatot csinálja. Amikor kimondja a hármat mindenki elkezdni azt csinálni. A játékmester is az általa választott mozdulatot. Aki ugyanazt választotta amit ő, benn marad a játékban, a többiek kiesnek. Az nyer, aki utoljára marad a játékban.

KÜLÖNLEGES CUKORKÁK
korlátlan létszám I ráhangoló

Játszhattok egy játékot Jelly Belly cukorkával is. A látszólag ugyanolyan ízű cukorkák közül valójában az egyik jó ízű, a másik nagyon rossz, pl. fogkrém ízű.

KATTINTS a cukorkáért!!

HÁTTAL RAJZOLÁS
korlátlan létszám I csapatépítő

A fiatalok egy sorba rendeződnek. A leghátsó ember hátára a vezető rajzol egy mintát. Az azután következő megpróbálja ugyanazt lerajzolni az előtte lévő hátára, és így tovább. A legelső ember pedig lerajzolja egy lapra, amit az ő hátára rajzoltak.

Átkötés a történethez: Ha több kört is játszotok, az utolsó körben rajzoljatok egy történethez kapcsolódó elemet, például egy búzakalászt.

Óravázlatot összeállította: MRE Ifjúsági Osztály

Felhasznált források:
Magyarázatos Biblia, A Biblia növényei, Jubileumi kommentár